

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W STARGARDZIE ZA 2017 ROK.**

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie określa statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze ustaw.

Ośrodek realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r., poz. 1769 z późn. zm.),
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1952, z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017r., poz. 489 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017r. poz. 2092 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.),
6. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.),
7. ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017r., poz. 180 z późn. zm.),
8. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017r. poz. 220 z późn. zm.),
9. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 1938 z późn. zm.),
10. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.),

11. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r., poz. 1851 z późn. zm.),

12. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.).

Ponadto kierunki działań Ośrodka Pomocy Społecznej określa „Strategia Rozwiązywania Problemów w Gminie Stargard na lata 2014-2020” oraz gminne programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wspierania rodziny,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie zakresem swojego działania obejmuje teren gminy Stargard. Pomoc skierowana jest do osób i rodzin niezdolnych do samodzielnego zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej Ośrodek otrzymał w roku 2017 środki na łączną kwotę **15 081 305 złotych**, w tym:

- **na realizację zadań zleconych – 13 561 112 złotych,**
- **na realizację zadań własnych – 1 520 193 złote**

Wydatkowanie środków na realizację zadań wynikających z powyższych ustaw przedstawiają poniższe tabele:

Realizacja zadań zleconych

Rodzaj świadczenia	kwota
Świadczenia rodzinne	1 710 715
fundusz alimentacyjny	538 502
zasilek pielęgnacyjny	562 428
specjalny zasilek opiekuńczy	160 643
świadczenie pielęgnacyjne	846 306

jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	87 000
świadczenie rodzicielskie	458 904
składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla świadczeniobiorców pobierających zasiłki dla opiekuna, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy	217 700
składki zdrowotne dla świadczeniobiorców pobierających zasiłki dla opiekuna, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy	56 143
Zasiłek dla opiekuna	234 228
Kłęski żywiłowe	26 980
Dodatek energetyczny	0
Świadczenie wychowawcze (500+)	8 639 563
Jednorazowe świadczenie pieniężne „za życiem”	12 000
OGÓŁEM	13 561 112

Realizacja zadań własnych:

Rodzaj świadczenia	kwota
Dożywianie dzieci (poza programem)	10 122
Zasiłki okresowe	169 496
Zasiłki celowe	61 820
w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	446 414
w tym:	
dożywianie dzieci	118 819
zasiłki celowe na żywność	327 595
Sprawienie pogrzebu	0

Opłata za pobyt w schronisku dla bezdomnych	2 251
Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	317 371
Opłata za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	24 135
Opłata za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	98 470
Zasiłki stałe	294 190
Składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	22 550
Dodatki mieszkaniowe	2 634
Usługi opiekuńcze	70 740
OGÓLEM	1 520 193

W ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, Ośrodek udzielił pomocy na pokrycie kosztów dożywiania w szkołach i przedszkolach dla 220 dzieci, 4 osoby dorosłych skorzystały z nieodpłatnych posiłków, a 680 osobom przyznano zasiłek celowy na żywność. Koszt programu ogółem wyniósł 446 414 złotych, z czego 89 282 złotych stanowiły środki własne gminy, a 357 132 złotych dotacja wojewody.

W związku z tym, że Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie osobom tego pozbawionym, Gmina musi pokrywać koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach i noclegowniach. W 2017 roku 8 (w tym 3 dzieci) osobom bezdomnym z terenu Gminy zapewniono pobyt w schroniskach dla bezdomnych. Koszt pobytu wyniósł 2 251 zł.

Dla osób, które z powodu wieku lub inwalidztwa wymagają pomocy osób innych, Ośrodek udziela pomocy w formie usług opiekuńczych. Z tej formy pomocy skorzystało w 2017 roku 14 osób na łączną kwotę 70 740 zł.

2 rodzinom przyznano pomoc finansową w postaci zasiłków celowych na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

W celu realizacji zadań przeprowadzono 983 rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Najczęściej występujące powody przyznawania pomocy przez GOPS to:

- ubóstwo – 299 rodzin;
- bezdomność – 14 rodzin;
- długotrwała i ciężka choroba - 188 rodzin;
- bezrobocie – 165 rodzin;
- niepełnosprawność – 166 rodziny;
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 180 rodzin;
- alkoholizm – 7 rodzin;
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 61 rodzin;
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 3 rodziny.

Jedna rodzina może mieć przyznaną pomoc z kilku powodów.

Ogółem w roku 2017 bez względu na rodzaj świadczeń, formę, liczbę oraz źródło finansowania z pomocy skorzystały 396 rodziny (1034 osoby). Wśród klientów Ośrodka dominują osoby, mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązania swoich problemów, szukają też wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się do Ośrodka jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodny z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczna staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętnie pozyskiwanie różnorodnych świadczeń. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się

zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcia przez nich odpowiedzialności za życie swoje i swojej rodziny.

W ramach specjalizacji II stopnia w swoim zawodzie, pracownicy socjalni realizowali w dniach 31 lipiec 2017 – 4 sierpień 2017r. projekt socjalny „Nie krzywdź”. Projekt socjalny skierowany był do dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą. Wsparciem było objętych 15 dzieci z terenu Gminy Stargard. Celem projektu było przeprowadzenie działań terapeutycznych w formie wakacyjnych spotkań dla grupy dzieci w wieku 6-13 lat, uczęszczających do Szkoły Podstawowej w Strachocinie.

W realizację projektu zaangażowali się : KARSKO sp. z o.o., Zakład Mechaniki Pojazdowej AUTOELF s.c., Filia Korbanek Robert Misztela, Pizzeria Toscania, Zakład Pogrzebowy HADES, Spółdzielcza Agrofirma Witkowo, Kręgielnia RONDO, Pan Janusz Jabłonowski, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Radny Gminy Stargard Pan Mateusz Jarosz, Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Szczecinie w okresie wakacyjnym uczniowie gminnych szkół brali udział w koloniach finansowanych ze środków Kuratorium. Z terenu Gminy Stargard z tej formy wypoczynku skorzystało 26 dzieci. Kolonie organizowane były przez Zachodniopomorskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Szczecinie w miejscowości Przesieka. W okresie od 26.07.2017r. do 04.08.2017r. na kolonii przebywało 9 dzieci, a w okresie od 04.08.2017r. do 13.08.2017r. 17 dzieci .

Ponadto Ośrodek realizuje zadania, wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą w przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego może wystąpić z wnioskiem do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. W Ośrodku w 2017

roku było zatrudnionych 2 asystentów rodziny, którzy objęli pomocą 29 rodzin (w tym 76 dzieci). Asystent rodziny pracuje z rodziną, borykającą się z wieloma problemami, są nimi nie tylko trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność itp. Asystent wspiera rodzinę z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej, z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny i zasobów instytucjonalnych. Pomaga rodzinie stać się samodzielną, motywuje do wypełniania roli rodzica tak, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Ośrodek wykonuje zadania związane z prowadzeniem postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach dodatku mieszkaniowego. W roku 2017 do Ośrodka wpłynęło 5 wniosków o przyznanie takiego dodatku. Wydano 4 decyzje pozytywne i 1 negatywną z uwagi na przekroczony metraż lokalu. Przyznanie dodatku mieszkaniowego jest uwarunkowane posiadaniem przez wnioskodawcę tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego wskazanego we wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego i zamieszkiwaniem w tym lokalu przez niego oraz nieprzekroczeniem kryterium dochodowego (z wyjątkiem sytuacji, gdy kwota nadwyżki nie przekracza wysokości należnego dodatku mieszkaniowego). Pozytywne załatwienie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego uzależnione jest również od tego, czy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o wielkości wskazane w ustawie. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne, prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. Dodatek energetyczny zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki wynosi dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną – 11,22 zł/miesiąc;

2) składającego się z 2-4 osób -15,58 zł/miesiąc;

3) składającego się z co najmniej 5 osób – 18,70 zł/miesiąc.

W 2017 roku nie wypłacono takiego dodatku. Niska wysokość dodatku i brak prawa do dodatku mieszkaniowego zniechęcają mieszkańców do ubiegania się o to świadczenie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, realizuje również zadania związane z prowadzeniem postępowań oraz wydawaniem decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, zasiłków pielęgnacyjnych, a od roku 2017 również świadczeń rodzicielskich. Zajmuje się także postępowaniem związanym ze świadczeniami opiekuńczymi oraz z przyznawaniem: świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna, od których opłacane są składki emerytalno - rentowe do osiągnięcia wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz zdrowotne dla wnioskodawców, jak również członków ich rodzin. Ponadto realizowane jest postępowanie dotyczące przyznania i wypłaty świadczeń wychowawczych, tzw. 500+ (wydano 885 decyzji przyznających świadczenie). W związku z wymienionymi w niniejszym akapicie świadczeniami prowadzone jest również postępowanie związane z koordynacją zabezpieczenia społecznego, czyli ściślejszej współpracy z Urzędem Wojewódzkim i Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Szczecinie w przypadku sytuacji, w której co najmniej jeden z członków rodziny wnioskodawcy niemającego dotąd przyznanego prawa do świadczeń rodzinnych w momencie składania wniosku, lub w trakcie pobierania świadczeń przebywa i pracuje poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Ośrodek prowadzi także postępowania i wydaje decyzje w związku z wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jak również zajmuje się postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych. Od 2017 roku ośrodek zajmuje się również realizowaniem ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wydano 3 decyzje przyznające świadczenie pieniężne. 1 rodzina została objęta wsparciem asystenta rodziny. Tabela zamieszczona na początku niniejszego sprawozdania zawiera szczegółowe informacje na temat wysokości wypłat powyższych świadczeń.

Ośrodek prowadził postępowanie w sprawie przyznania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla 32 osób. Wydano 31 decyzji o przyznaniu prawa do świadczeń, 1 decyzję odmowną z uwagi na posiadanie ubezpieczenia z innego tytułu. Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osoby nieubezpieczonej jest decyzja wójta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje między innymi się po:

- 1) przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego;
- 2) stwierdzeniu spełniania kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; (634 zł dla osoby samotnej, 514 zł dla osoby w rodzinie). Decyzję, o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia i przysługuje przez okres 90 dni.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego (GZI). W 2017 roku GZI spotkał się 4 razy. Do przewodniczącego GZI w 2017 r. wpłynęło 67 formularzy „Niebieska Karta”, z tego wszczynających procedurę 51 i 15 założonych ponownie w toku trwania tej samej procedury. Powołano 50 grup roboczych, które spotkały się 147 razy. Na koniec 2017 roku w trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty” było 27 spraw.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. W 2017 roku 19 rodzinom wielodzietnym z terenu gminy Stargard wydano w/w karty. Wydano 107 kart, 33 dla rodziców i 74 dla dzieci.

W 2017 roku Ośrodek współpracował z Chrześcijańską Służbą Charytatywną w Stargardzie, organizującą w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym wydawanie żywności dla mieszkańców Gminy. Wydano 223 skierowania na żywność dla 645 osób.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, a także forma i wielkość świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby korzystające ze świadczeń społecznych są zobligowane do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji. Jak wynika z powyższego z pomocy korzysta znaczna liczba rodzin zamieszkałych na terenie Gminy. Pomocy udzielono zgodnie z obowiązującymi przepisami, adekwatnie do sytuacji rodziny i możliwościami Ośrodka.

W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, ale także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Anna Ładnak